

Din păcate, acum (scriu aceste rânduri la sfârșit de septembrie), sigure sunt doar încă două reprezentații (la deschiderea stagiunii, în 12 și 15 octombrie), căci dimensiunile superproducției (cca. 300 de interpreți – jumătate dintre ei aflându-se simultan în scenă! – și un munte de decoruri, care pretind cca. 10 zile pentru instalare și demontare, iar apoi nici nu încap în magaziiile de depozitare!) fac foarte dificilă orice reluare ulterioară; s-ar părea că, de vreo două decenii încoace, un blestem apasă asupra tragediei lirice a lui Enescu, dacă nici de astă dată ea nu va putea rămâne în repertoriul permanent al teatrului...

Opera Națională din București: Oedipe de George Enescu pe un libret de Edmond Fleg. Regia: Petrică Ionescu. Decorurile: Petrică Ionescu și Christophe Vallaux. Costumele: Cătălin Arbore. Coregrafia: Francisc Valkay. Conducerea muzicală: Ernst Märzendorfer. Distribuția: Ștefan Ignat (Oedipe), Aura Twarowska (Iocasta), Daniela Denschlag (Sfinxul), Iordache Basalic (Creon), Pompei Hărășteanu (Phorbas), Horia Sandu (Tiresias), Florin Diaconescu (Theseu), Mihnea Lamatic (Paznicul), Marian Someșan (Păstorul), Simona Neagu (Antigona), Adriana Alexandru (Meropa), Ștefan Schuller (Marele Preot), Mihai Lazăr (Laios). Data premierei: 14 septembrie 2003.

Riscurile competiției implicite

Poate că nu atât de răspicat, însă de nenumărate ori, am mai scris că orice recital de balet, dacă nu cumva este susținut de un singur interpret sau cuplu (caz extrem de rar, la noi cel puțin, unde nu-mi amintesc să mai fi văzut așa ceva de prin 1980, adică de când au dansat la București englezii Maina Gielgud și Jonathan Kelly), implică inevitabil, între interpreții lui, o competiție nu mai puțin acerbă decât acelea din concursurile internaționale: aprecierea spontană a publicului stabilește o ierarhie la fel de clară și de necruțătoare ca și clasamentul realizat după îndelungi deliberări de către juriile de specialitate, iar pentru orgoliul artiștilor participanți, intensitatea și durata ovațiilor obținute sunt aproape la fel de prețioase ca și diplomele, medalile sau titlurile incluse în palmaresul personal. Iată de ce, ca să participi la o asemenea confruntare trebuie să ai forța psihică de a lupta pentru a învinge, dar și tăria de caracter de a suporta cu grație să fii învins la o adică...

Desigur, pot exista o mie de motive pentru care Simona Noja și partenerul său de la Opera din Viena, slovacul Boris Nebyla, n-au mai apărut pe scenă la finalul Galei de balet din Festivalul Internațional „George Enescu”, însă explicația cea mai la-ndemână este, din păcate, aceea că succesul copleșitor al altor trei cupluri îi exclusese de pe imaginarul podium al laureaților. Verdictul asistenței a fost destul de nedrept, după opinia mea, căci cei doi balerini au demonstrat nu numai (cu „Pas de deux”-ul din *Esmeralda*, în pofida necazurilor pricinuite de defecțiunile suportului muzical) o stăpânire a tehnicii academice similară cu aceea a primilor favoriți (Alina Cojocar și partenerul ei de la Baletul Regal din Londra, danezul Johan Kobborg, dansând „Grand pas de deux” din *Don Quijote*), ci și (în piesa *In the middle...* a lui John Forsythe, pe muzică de Thom Willems) capacitatea de a evolua cu egală virtuozitate și eleganță într-o ofertantă coregrafie neoclasică.

La fel de nedreaptă a fost evaluarea de către spectatori a cuplului Corina Dumitrescu–Ovidiu Matei lancu, care, renunțând la partiturile clasice (unde ar fi putut lesne rivaliza cu toți ceilalți balerini), au slujit arta coregrafilor noștri (de factură neoclasică și de inspirație folclorică)

Mihai Babușka (cu piesa – pe muzică populară românească – *Transhumanță*, ce mi se pare a fi o emoționantă reverență făcută, peste decenii, Floriei Capsali) și Laurențiu Guinea (regizorul artistic al acestei gale, pentru care el a creat –

implicându-i și pe Loredana Salaoru și Eugen Dobrescu, Oana Popescu și Virgil Ciocoiu – un ingenios *Sextet pe Octet-ul* enescian).

Neoclasicul a mai fost slujit cu talent și de către Dragoș Mihalcea și partenera lui de la Baletul Regal din Stockholm, suedeza Marie Lindqvist (*In Ligh and Shadow* de Kreysztof Pastor, pe muzica lui Bach); deosebit de expresivi, aceștia au degajat apoi (în „Scena dormitorului” din *Manon-ul* lui Kenneth MacMillan) un magnetism pe care l-am mai simțit înfiripându-se doar între Alina Cojocar și Johan Kobborg (în „Scena balconului” din *Romeo și Juiieta*). Ca și cei din urmă, Laetitia Pujol de la Opera din Paris și José Manuel Carreño de la Teatrul American de Ballet au ales să se prezinte publicului bucureștean numai în pagini clasice (*Corsarul* și *Diana și Acteon*), pe care le-a pus în valoare, prin strălucirea execuției, îndeosebi cubanezul acesta ce posedă o agilitate, o detentă și o fantezie în îmbogățirea străvechilor elemente ale baletului academic, cum nu mi-a mai fost dat să văd: jeté-urile turnantei sale aveau o înălțime fantastică și un unghi incredibil față de sol, iar saltul prin care artistul ieșea din scenă părea să-l răpească pur și simplu în văzduh, provocând delirul sutelor de spectatori!

Dar surpriza cea mai mare (pentru organizatori în general, însă nu și pentru Laurențiu Guinea, care și-a asumat riscul de a-i invita într-un program de acest tip) și cea mai plăcută (pentru mine, care până atunci eram destul de sceptică în ceea ce privește capacitatea spectatorilor noștri de a gusta noul tip de limbaj abstract al corpurilor în mișcare) a constituit-o triumful japonezei Tamako Akiyama și al bulgarului Dimo Kirilov, de la Compania Națională de Dans din Madrid: optând exclusiv (și fiind și singurii în situația respectivă!) pentru coregrafia contemporană, ei au entuziasmat în cele două creații ale lui Nacho Duato – *Rassemblement* (pe muzică de Toto Bissainthe) și *Arcangelo* (Corelli, evident!) –, care exaltă deopotrivă forța și flexibilitatea, echilibrul și viteza acestor interpreți formidabili.

Iată deci că, după numai două stagioni, ciclul „Dans la Odeon” – propus și coordonat de către Răzvan Mazilu – își arată roadele în pregătirea unui public tot mai larg, apt să înțeleagă și să aprecieze nu numai baletul tradițional, ci și pe cel actual...

Claudia LIPAN

„Belly dance”

(sau Festivalul Internațional de Dans Contemporan)

În perioada 22 septembrie–18 octombrie a avut loc cea de-a doua ediție a Festivalului Internațional de Dans “BucurEȘTi.VEST”, în care au putut fi urmărite 22 spectacole, cinci seri de filme de dans, două ateliere coregrafice și o expoziție de fotografie. Ediția din acest an s-a deschis cu „Balkan Dance Platform”, un proiect coregrafic organizat o dată la doi ani într-o țară balcanică, la care au participat coregrafi din Bulgaria, Grecia, Macedonia, Serbia și Muntenegru și România.

Am văzut mulți spectatori atrași de dansul contemporan în sălile de la Bulandra, Odeon, Centrul Cultural European și Casa de Cultură „Nicolae Bălcescu”. Dintre cele trei spectacole la care mă voi opri unul a luat anul acesta premiul unui alt festival internațional, „Atelier”, de teatru, la Sfântul Gheorghe. Este vorba de *Paradis serial*, așa zice un cocteil, mai mult sau mai puțin inspirat, pregătit de coregraful Cosmin Mănolescu: